

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

10 frt — kr.
5 — —
2 — 50 —
1 — —

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond**,
Kiadók: **Hoffmann és Társa**.

Hirdetési díj:

Négy házasos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzori hirdetések alk. szerint jutányos áron vételnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 50 kr.

Ki szelet vet, vihart arat.

Debreczen, márczius 10.

Bécsi állapotok örök példaul szolgálhatnak a kormányoknak és a nemzetek vezérférfiainak, hogy van az emberiség erkölcsvilágában egy pont a hol ok és okozat, a tett és következménye vas következetességgel egymásból folyik és egymásba kapcsolódik, akár a fogaskerék fókai vagy a láncz szemei.

A bécsi áll. potok okozatának indító oka messze visszavihető, vissza Taafé gróf paktálási manipulációjára.

A szelet ennek itt is éreztük annak idejében.

A különbség csak az, hogy a szerb-tövis sem terem meg mindenütt.

Hála a magyarok Istenének, a bécsi szelek által ide hordott szerb tövissek magvai nem fogamzanak meg a mi — dudvaktól ment talajunkon.

A magyar honpolgár szíve, a magyar paraszt észjárása nem fogékony az olyan bécsi hecczek iránt.

De valljuk meg az igazat, hogy közel voltunk hozzá, szinte éreztük, a szél perzselő hatását.

A magyar ősi erénye, ősi gavallériája, intelligenciája, vele született igazságérzete nem engedett részt ütni politikai életének, — alkotmányának épületén és be nem bocsátotta e romboló szeleket.

Elvégre is loyális uton még a törvénytörési gyilkolás is talál mentséget. A történelem bizonyítja, hogy még a legautokratább államok népei is voltak boldogok. Mert a törvény, ha kölcsönös, ha általános, ha mindeukre egyaránt vonatkozó, lehet bolond törvény, mint az osztracizmus törvénye, lehet kegyetlen, mint Lykurgus törvénye, lehet enyhe, mint a Soloni, a ki nem számított arra, hogy apagyilkosság is előfordulhat, ha mindenki megtartja, ha egyforma mértékkel mérik, népe boldog lehet.

De ha a törvények őrei saját hatalmuk öregbítése, fenntartása céljából illegitim tényezőkkel paktálnak és concessiókat adnak a törvényteleneknek, az embertelenségnek — szóval, ha a kormánypolczon ülők maguk szelet vetnek, tudják meg, hogy ez a szél vihart növeszt, mely vihar elsodorja őket is.

A vihar nem teszen különbséget: kitépi a szerb tövist a rózsabokorral, a szamárkórót, a diszcserjével együtt.

A bécsi kormány éveken át türte az antiszemita, az — ál-szociáldemokraták viselt dolgait.

Taafé egyenesen paktált velök.

Ime a következménye: Bécs város

képvisellete harmadszor is megválasztja Dr. Luegert polgármesternek.

Az osztrák örökös tartományok központja, az osztrák birodalom fő- és székvárosa, ma a csöcselék kezében van.

„Atyám tatárt fogtam!” Jaj ereszd el édes fiam!”
„Atyám, atyám a tatár nem ereszt engem!”

Ez az állapot ráillik most a bécsi kormányra.

Ők is fogtak tatárt az antiszemita, a szociáldemokratákban. Az antiszemita most nem eresztik őket.

Valóban! a ki szelet vet, vihart arat.

Hová vezet majd ez a szomorú állapot, ki tudja?

Erős kormány, energikus kéz kellene, hogy megfékezze e zabolátlan tömeget.

Maga a bécsi liberális párt is csak talmi liberalismus. — Hol volt ez a párt 15 éven át? Mit csinált? mit mivel? Mosolygott, mikor Lüeger, Schneider, Lichtenstein stb. végezték munkájukat és hódították a talajt lépésről-lépésre.

Ime a mosolygás consequentiája.

Hazánk politikai egén hasonló jelenség mutatkozik:

A néppárt ténykedése ez.

Ha a kormány azt hiszi, hogy dorgáló szava a parlamentben elégséges ahhoz, hogy e párt agitatóinak véget vessen, úgy sajnos, téved.

És a tévedés kijózanosodása keserves lesz. A néppárt erősebb, mint gondolják. A néppárt hódít nyomról-nyomra.

Hódít pedig ott a hol a talaj legfogékonyabb: paktál a felvidéki tóttal, a keleti románnal, a déli oláh- és horvátal. A néppárt ajkára vette Szapolyai János mondását:

„Ha az égietek meg nem mozdithatom,
„A pokolhoz folyamodom”.

És folyamodik a nemzetiségekhez, szövetkezik velök. Fanatizál. — Nem jó szolgálatot teszen a képviselő a hazának, aki pártját fogja a hazának.

A kormány sem cselekszik bölcsen, a midőn vesztegen nézi a néppárt feszengéseit.

Nem szabad bevárni, míg a hydrának megnő mind a 7 feje, mert azzal tudvalevő — Herkules is bajosan tudott elbánni. Most pedig hol vannak a Herkulesek? Nem-e néppárt teperte el már azokat is?

Legyen résen a nemzet, nehogy nálunk is oly szelet vessenek, melynek vihar a gyümölcse.

Kuthi Zsigmond

A képviselőház mai ülése. Az igazságügyi tárca költségvetésének általános tárgyalása a kormánypárt hallatlan részvéltelensége mellett folyt ma is tovább. A mai vita első szónoka Olay Lajos volt, utána szólásra voltak még előjegyezve Visontai Soma, Polonyi Géza, Remete Géza, mind a függ. és 48-as párt részéről. A kormánypárti oldalról csak Mandel Pál jelentkezett szólásra. A kormánypárt részéről alig lézengett husz képviselő az ülésteremben, bezzeg a szavazásnál megtelik majd.

KÜLFÖD.

Megreparált hármasszövetség. A görög kormány komolyan foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a hármasszövetséghez és Angliához csatlakozzék. Itt az a meggyőződés uralkodik, hogy Oroszország a Balkán szláv elemeire támaszkodva, a Keleten a szláv uralmat akarja megalapítani. Azt hiszik, hogy az egész török birodalomban mindenütt elterjedt görög népelem kellő alapot nyújt a hármasszövetség és Anglia számára, hogy Oroszország szlavizáló terveivel szemben sikeres akciókat kezdjenek. Románia csatlakozását a hatalmak ily csoportosulásához itt biztosra veszik. Románia és Görögország közt a Balkánon való parallel eljárás iránt itt éppen úgy, mint Athénben meg van a határozott hajlandóság, hogy a tartózkodó állásból kilépve, formálisan a hármasszövetséghez csatlakozzanak.

Olaszország háboruja. A Secole jelentése szerint az afrikai expedíció számára kiküldendő katonák kisorsolása alkalmával a hatvanhetesek kaszárnyájában viharos jelenetek voltak. A sorba felállított katonák ordítottak, dühöngtek: „Nem megyünk a vágóhídra!” Így aztán a kisorsolásnak el kellett maradnia. A hidépítő katonák és a bersaglierik közt is, akik tegnap a rendőri szolgálatot teljesítették, igen izgatott és lázadásra hajló volt a hangulat. A híreket nem czáfolják meg. — Svájcban a Basler Nachrichten szerkesztője beszélgetést folytatott Igl, zürichi mérnökkel, aki 1878 óta Menelik királyi tanácsadója volt. — Ilg szerint a somi hadvezérek birtokában vannak az olaszok által készített abessziniai vezérkari mappának Clochette francia kapitány Menelik szolgálatában áll. Menelik pontosan értesült mindig az Olaszországban történő politikai eseményekről. Olaszország nem tehet egyebet, minthogy visszavonja Kassala és Adigrat helyőrségeit. Menelik a hadjárat vezére és önmagának tábornoki főnöke. Mint londoni megbízható forrásból hírlik, hogy Umberto király kormánya forradalomtól fél és ez okból már megkezdte a békealkudozásokat Menelik királlyal. Az új miniszterek neveit illetőleg, különféle hírek keringenek. Annyi azonban biztos, hogy Rudini márk, Ricotti tábornok és Brin tagjai lesznek az új miniszteriumnak. A kabinet valószínűleg még ma megalakul.

Új szabadalmi törvény Ausztriában. A képviselőházban tegnap új szabadalmi törvényjavaslatot terjesztettek be, a melyet a szabadalmi bizottsághoz utasítottak. Azután folytatták a pénzügyi költségvetés részletes tárgyalását a „közvetett adók” tételénél.

Észrevételek.

— A „D. N. É.”-nek barátságos üzenettel. —
Debreczen, márczius 9.

Ötvennégy esztendő!... Egy egész emberöltő, a mióta a „Debreczen Nagy-Várad”i Értésítő” pályáját futja. Tisztelet gerjesztő aggkor. Számítatlan lapot látott már ezóta, hogy született és meghalt. Erdemesebbek voltak-e azok az életre, mint az Értésítő, vagy nem?... e kérdésre nehéz felelni. Ő önmaga hosszu életéből következteti, hogy nem voltak nálánál érdemesebbek mert meg is haltak; s az „Értésítő” büszke öntudattal mutat reá, hogy megérdemlően az életet: él is mert; nála az élet — érdemültség. Hát éljen Mithusalemi időkig!

De hát miért él s miből él? Ugy látszik napjainkban életjogosultságát kétféle öntartásból meríti. Egyik: merev ehallgatása a közérdekű tényeknek; a másik nyílt tényleges arculesapása — a közérdeknek. Negatív és pozitív viselkedés ez. Mindkettő komolyan elvárható. Ha a közérdeknek igazi képviselője akar, úgy kell tennie, mint sajtó organumnak; melynek feladata: apolni a mi jó, üdvös; üldözni, büntetni a mi rossz, sa közélet üdvös fejlődésére nevezve ártalmas. Ezt, hogy egészséges sajtó irány elismeri: — még talán az öreg „Értésítő” is, mely felől feltesszük, hogy magas életkora tapasztalatainál fogva, ismeri a jót és rosszat; s azt amit tenni kell, vagy nem kellene tenni.

De hát ilyen akxiomaféle elvi igazságok helyett mutassunk rá azokra, a melyeket az „Értésítő” ehallgat, vagy azokra a melyekkel gonoszul foglalkozik, melyeket úgy látszik lajja feladatának elfogadott, mert, hát miért mivelné annyira.

Én azon nagy tömegből való vagyok, mely a sajtó organumokat kellő figyelemmel kíséri, mely a lapokat nem dívatnak, hanem éltszükségletnek tartja... tehát el — is olvassa. Ha nem is úgy, hogy hátuljáról a hirdetésen kezdené, miként némelyek talán az „Értésítő” is, nagyobbra becsüli a hirdetés irókat, mint a vezércikket. Na, mert a hirdetésért fizetnek, ellenben a vezércikk irónak fizetni kell. Én elolvasom még a „Értésítő”-t is, s még ennek a karczolatait is. Ellehet tehát mondanom nem iszonyodom semmitől.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Szalmaláng.

— A „Debreczen” eredeti tarczája. —
Irtas a „Csokonai-kör”-ben felolvasta
Dr. Tüdös János.

Pali és én testi-lelki jó barátok voltunk. Gyermekkorunk óta. Mikor megházasodott sem szűnt meg jó viszonyunk, még talán szorosabbra fűződött. Ugy éreztem magam nála, mintha otthon lettem volna.

Felesége, valahányszor náluk ebédeltem, oly finom almás rétesrel tudott megkínálni, a melyet sehol másutt nem kaptam. A baráti rokonszenven kívül ez gyakorolta rám a legnagyobb vonzerőt, meg is hívtak mindig, mikor az került az asztalra, mint a féle jövőendőbeli agglegényt, a kívül febaráti kötelesség megizleltetni a familiáris ebédek kellemtességeit.

Pali barátom ügyvéd volt, kiténő jogász, nagy kapacitás. Szentül hittem én is, más is, hogy belőle még nagy ember lesz. Legalább is miniszter.

A kis menyecskét Erzsikének hívták. Szőke haja volt és fekete szeme. Egy virgoncz fiucska s egy aranyhaju kis leány nevezte már kedves mamának, de azért oly friss, oly üde, oly naiv, oly ártatlan volt, mintha csak leány lett volna.

A kaczér asszony, ha szép, igen kedves. De egy olya fiatal asszony, a ki asszony is, szép is s mégis olyan, mintha leány volna,

Abban, aztán megnyugszom, ha az „Értésítő”-ben nem találom, a minek benne kellene lenni, péld. a méltányló megemlékezést és ismertetést kultur intézeteink létezéséről működéséről, nevezetesen a Csokonai köréről: pedig ez felolvasásait pénteken tartja, s az ezekről való referátus minthogy az „Értésítő” szonbaton jelen meg oly friss, kellemes ujdonság lenne az „Értésítő” olvasóinak.

Aztán Blaháné Debreczenbe érkezése jelenetét, hogy írja le! Az ünnepektől művész minden megelőző, fogadó beszéd nélkül, — szerinte csak maga tart beszédet. Ha így — bizony furcsa fogadtatás az. De hát csak vén fülei nem halottak azt a Blahánét fogadó, hozzá méltó beszédet; vén szemei nem láthatták azt az ajándékot, mely a nőnek még akkor is tetszenék, ha nagy művész nem volna is; s melyben magaslott, ki az az imponans az fogadtatás az „Otthon”-kör részéről. Az „Értésítő” figyelmét már alig képes más felköltetni mint nagy tömeg; s talán meghallja még annak a tömegnek zugó éljenét; annak mindenesére örülnünk kell, mert arra mutat, hogy az „Értésítő” még nem vesztette el minden érzék-szervet: hogy meglátja a város ötös fogatát s következtetni tudja, hogy Blaháné fogadtatásánál még Blaháné is jelen van és beszél. A „Csokonai-kör” létezése és működéséről való hallgatás azonban legnagyobb dicséretére szolgáljon az „Értésítő”-nek. Ez a hallgatás akszonaszerű bizonyítéka az ő bölcsességének; érti: a bölcsesség azon alakosságát: „si tácuisses philosophus mansisses” és követi is... Nem tud a komoly munkák bírálatához a magasabb színvonalu kulturális mozzanatok értékeléséhez, tehát mintsem sületlenségekkel elárulja értelmi felfogása hamisítlan fokmérőét... hallgat. Az „Értésítő”... nagy phüsof!

Ha így volna! De hát beszél is az „Értésítő” — és hogyan! Azok a kedves karczolatok bizonyítanak róla, melyben a millenniumi ünnepekre való készülődést lázasnak, a Blaháné fogadtatásában nyilatkozó lelke edést pedig „Blaha-láze-n k” nevezi. Azt gondolja kedves lapársunk, hogy az emberi lélekállapot csak két szélsőségben: a hallgatás rideg negativizmusában s a laz tulleszült pozitivizmusában nyilatkozhat; érzelmei közül kizárja mint nem létezhetőt: a nagy és méltó eszmék, emlékezetek és érdemek iránti szent hevületet, öntudatos lelkesedést, mely Debre-

czben megnyilatkozott és nyilatkozik most legközelebb a millennium és a nagy művésznő iránt.

Van még egy abban a „karczolatok” rovatában, mely mindezen tul tesz, mely az „Értésítő” mint sajtó organum erkölcsiességét jellemzi, s azt mutatja, hogy neki saját sajtó morálja van, s ezzel már a legszomorúbb kritikát hívja fel maga ellen.

„Mitrovics ur a legújabb ref. pap, mivel biztos a debreczeni papsága, hónapról-hónapra halogattja az eljövételt. Legújában aprilisre helyezte kilátásba eljövételt. Hat aztán nem teszik — apriliist jár tni? Így karczolatok karczolatok végén az „Értésítő”. Bizony ez ember szólása aztán az, mely az Értésítő bölcsességét végkép levonja; nemcsak, hanem azt mutatja, hogy a tisztességes Morálnak teljes hiányával van.

Mitrovics tisztelt Karczos ur, nem sajtó pap, mert 28 év óta papja a sárospataki kollegiumnak, mint aki a Morál és lelkészsképző tanárság mellett a szép és kiténő gyakorlati lelkészi hivatalt is viseli. — Hogy mindeddig nem jött el: — annak bizony nem ő volt az oka; mert a megválasztása ellen zöött hajszá, melyben egyik alsó rendű hajtó dicsételem szerepet viete az „Értésítő” is — gátolta jövételt s azt, hogy fontos állását a jelen iskolai év kezdetére a spataki főiskolában betölthessék. Ő neki tehát állásán kelle t akkor s állásán kell maradnia addig, míg ezt az iskolai évet bevégezi, mert az ő helyettesítése évközben lehetetlen. Elég gondot fog az adni a spataki főiskola tanarvála-ztásra jogosult testületének a jövő iskolai év kezdetéig is. Hogy nagytisztelt Mitrovics ur nem hagyta el, tehát évközben fontos állását: — az az ő morális érzékéről tesz bizonyosságot, arról, hogy az ő hivatala betöltésében sarkaló közérdeklet megbecsülui tudja. Dehogy ő megfeszített erővel igyekszik Junus vege helyett Aprilra bevezetni előadását és kolokviumát, hogy az erkölcsi hivatal megüres-des zavarától megóvja a spataki főiskolát, s ez az ő nemes kötelességtudásának ismet a legékezzsőbb bizonyítéka: azt bizonyosan is elismerik debreczeni választói, tisztelői, még volt ell-nefei is, kik az olyan karczolatokat, melyet az Értésítő — az elnyugodott zavar újra felköltésére — tenni nem áttal: méltó megvetéssel elitölk. Az ügy helyes és morális, szükséges menetét csak egy vak nem látja, s az a megvilágtalnadott öreg „Értésítő”!

százszor kedvesebb. Soha sem tudja az ember, vajon igazán olyan-e, mint a milyennek látszik. Nem élezett számításal borítja é az ártatlanság fátylát ragyogó-tekintete elé, melyből kivillog az a tudat, a mi a lány szemében még csak sejtetem.

Egy emlékezetes napon ismét náluk voltam. Az almáretés talán soha sem sikerült még oly kiténően, mint az nap.

Ebéd alatt arról beszélünk, hogy miért nem házasodom meg?

Nyíltan bevalottam, hogy azért, mert attól félek, feleségem nem fog ily kiténő almáretést sütni s azzal egész életem meg lenne mérgezve.

Erzsike nevetett s megjegyezte, hogy a rétest Zsófi a szakácsné sültötte. Vegyem el, ha az almás rétestől függ családibódogságom; hajadon.

Éreztem, hogy le vagyok főzve s halkan csak annyit mertem megkoczkáztatni, hogy ilyen feleség és ilyen szakácsné! az már mégis sok egy embernek.

Erzsike kacagott. Pali is nevetett s abbéli nézetének adott kifejezést, hogy én még mindig nagy kötnivaló vagyok.

Ebéd után gyakran megesett, magunkra maradtunk én és Erzsike, mert Pali hivatalos dolgai után látott, én pedig egész életemben az az ember voltam, a kinek soha semmi dolga.

Rendkívül kedveltem ezeket a perczeket, melyek néha órákká öregedtek.

Hogy mi minden került ilyenkor mi közöttünk szóba, bajos volna elmondani. Beszél-

tünk mi a legfrissebb pletykáról s legodonabb dogmákról, a legpuhább kappanpecsenyeről és a legkeményebb jogtölekről egyaránt. Ha elkezdük a biblián, végeztük Zolán, ha folytatjuk az adventi ajatosságokon, végeztük a belondok estéjén. Letargyaltuk az összes philosophiai theoriát és theologiai hitelveket, a teli és nyári, tavaszi és őszi toilletteket, a kihalt és élő népek jogrend-zereit, az erkölcsötant és a pedagógiát, a poitikát, astronomiát és a képzőművészet remekét.

Beszélgésünk természetesen bizalmas, igen bizalmas volt. Ugy voltunk egymással legalább én úgy éreztem magam, mintha testvére volnék, ki előtt nyíltan, minden utógondolat nélkül nyitja meg lelkivilágát, mint én hasonló őszinteséggel viszonzok.

Azon az emlékezetes napon is megerezt a társalgás s mikor már bekalandoztuk az egész mindenséget, hirtelen odafordult Erzsike hozzám s erősen szemembe nézve azt kérde tőlem, szerettem-e én már valaha, de igazán?

Én elhültem e kérdéstől. Nem tudtam mit feleljek. Már számon volt, hogy szerettem — és szeretni fogom siromig az almás rétest, de észrevettem, hogy Erzsike nem tréfal. Nem tudtam mire vélni e kérdést. Elmém mint a nyíl cikázott be minden lehető vonatkozást, mi a kérdést megmagyarázna, de hiaban.

Erzsike elnevette magát.
— Na, ne ij-djen hát úgy meg. Ne vegye olyan komolyan. Csak azt akartam kérdeni, olvasta a Pali emléksorait!

— Emléksorait! Nem emlékszem.

Hát ugy látszik, hogy aki nem tud arabul . . . ne is beszéljen az arabul. — A reform. lelkészi, tanári állás és erkölcs, az Ertesítő előtt ismeretlen fogalmak — maradjon ő a hirdetések közvetítésénél, melyhez mint üzlethez tud s ne beszéljen olyanokról és ugy amiatt bölcsességét kétségbe lehessen venni, morálját pedig határozottan megtagadni.

Talán nem is volt érdem az Ertesítőre ennyi szót vesztegetni; de a helytelen irányzatra kellett mutatni, hogy legalább hallgatásunkkal az Ertesítő-vel hasonló bűnbe ne essünk.

Blaháné bucsuja.

— Bankett Blaháné tiszteletére. —

Debreczen, márczius 10.

A debreczeni közönség még sohasem ünnepelt művésznőt oly határtalan rajongással, mint a nemei csalóányát. De méltán is.

Diadalra diadalt arat a nagy művésznő s a tisztelet, a ragaszkodás, mely léptenyomon nyilvánul, meggyőzte őt arról, hogy a debreczeni közönség, mint tudja szeretni az ő Blahánéját.

Tegnap este a hírlapírók és művészek köre rendezett tiszteletére fényesen sikerült bankettet az Angol királynő külön termében, melyen a kör tagjain kívül városunk előkelősége vett részt.

A bankett kilencz órakor vette kezdetét s belenyúlt a késő éjszakába. Az asztaltól Blaháné foglalta el. — Mellette jobbról dr. Bartha Béla, a kör elnöke, balról pedig dr. Nagy Zsigmond, a kör alelnöke foglaltak helyet. Szemben Blahánéval a jelenleg városunkban időző kitűnő író, Vértessy Arnold foglalt helyet.

Az étlap, melyet a jövevű vendéglős a lehető legjobban állított össze, teljesen kielégített mindenkit s a következő volt:

Fogas, tartár-mártással.
Vese-pecsenye körözve,
madeira-mártással.
Malacz- és pulykapecsenye.

Meglepetve nézett rám. Azt hitte talán, hogy olvastam, hogy olvasnom kellett.

Látszott, hogy haboz. Végre felállt: elővett valahonnan — nem is emlékszem már honnan — egy sárgult papíresemőt s kezembe adta, hogy olvassam.

Kérdőleg tekintettem reá. Mosolygott s intett, mintha mondana: olvassa, olvassa. Elváltam az iratot s kezdtem keresni, hol az eleje, hol a vége. Látom felírva címül a Pali irásával: Emléksorok; alatta idegen női kézírás, más tonta: emlék, hazasságunk első évfordulóján Palitól.

Felnéztem. Nem volt a szobában senki. Kíváncsiságom fel volt csigázva. Bölcselkedő gondolat villanataimnak egy pár higgadt fejcsóválással kifejezést adva, elkezdtem olvasni az emléksorokat.

Égész életemben félbolond voltam.

Erre a meggyőződésre ugyancsak most jutottam. De ez mi különbséget sem tesz arra nézve, hogy eddig az voltam-e vagy sem.

Három nap mulva esküszöm. Elveszek egy szép, kedves, okos, jó kis leányt, a ki engem nagyon de nagyon szeret s kit talán én is szeretek.

Talán!

De mielőtt megesküdném, mielőtt ábrándjaimat cserébe adnám jövődől boldogságomért, számon kell adnom magamnak: Ámbár ez is ostobaság.

Ábránd és töprengés. Ez élettörténetem.

Ábrándjaim szétfoszottak, velők töprengésem is eltűnt. Nyomorult czéлом most már:

Turós-csusz.
Giardinette.

Borok:

Martinkai.
Diószegi bakar.
Burgondi vöröshor.
Pezsgő.

A harmadik fogásnál dr. Bartha Béla, a kör elnöke emelkedett fel s a következő gyönyörű pohárköszöntőt tartotta:

Méltóságos Asszonyom!

Mélyen tisztel, Hölgyeim és Uraim!

A magyar ember szokása, hogy első poharát a felkent királyra emeli. Legyen ez az első pohár is uralkodóra emelve, aki nem rideg törvények, hideg alkotmányos szabályok követelményei szerint uralkodik egy, nagy dicső birodalom fölött, nincsenek miaiszterei, kik érette felelősek legyenek. Az az uralkodó, akiért én poharamat emelem, a magyar színművészet királynője, Blaha Lujza.

Minden alkotmányjogi garanciákat felretelve, korlátlan hatalommal uralkodik feletünk, Európa legalkotmányosabb nemzete fölött, s csodálatos, — ellenzék és kormánypart, sőt uram bocsá' meg, a legitimságosabb 49-es, vagy ha volna, republikánus is szívből lélekből obajja, vajha uralkodnék még nagyon soká!

Es miért van az, hogy mi őt a legszabadabb választás útján minden választási visszaéléstől és képviselőházi peticiótól menten, egyhangú lelkesedéssel ünnepeljük a legfüggetlenebb ország, a magyar színművészet királynője gyanánt? Mért bódolunk neki önkényt, készsége szívvvel, sőt igaz lelkesedéssel?

Annak nagy oka van és — megfejtése mégis oly végtelenül egyszerű.

Művésznő, nagy művésznő van e hazában elég, széles e világon még több. Nicholom, Patti, Lind Jenny, Duse, Sarah Bernhardt és a magyar színészet annyj jelese, kiket itt névszerint felsorolni nem akarok, a halhatatlanság szűlöttei s méltók is, hogy azok legyenek. Megbámuljuk, magasztaljuk őket, nagyságuk előtt hódolattal hajlunk meg. De ők nemcsak a mieink, hanem minden nemzeté. — Művész hazája széles e világ!

Es ön, Méltóságos Asszonyom, lehetett volna azé a nagy világe, mely minden moz-

dulataért, minden daláért aranyat öntött volna lábai elé. És még sem lett az.

Megmaradt mindenha a miénknek, a magyar hazá, a magyar nemzet művésznőjének. Fénye, ragyogása, diadala nemzetének fénye, ragyogása, diadala. A muzsák homlokon csókolják, de csókjuk fölé a magyar nemzet Gényusza lehelle oda búbajos csókját, mely soha el nem engedte szakadni tőlünk.

A nagy művészek életében nincsenek évek, csak sikerek. Az igazi művész már életében a halhatatlanságé. Ime, itt van Méltóságod, a ki ma ugyanaz, mint évek előtt; azt hisszük, hogy ma all dicsőségének tetőpontján s évek előtt is azt hitték, és oly méltán, mint ma. És e dicsőség és fény közepette akar visszavonulni a világot jelentő deszkákról. Es első fellépésétől a bucsuig hiven megőrizte azt a csókot, melyet a nemzeti géniusz adott, — magyar volt teste-lelke, beszéde, játéka, éneke, ruhaja — magyar volt minden izében.

Nemcsak nagy művésznő, — de igaz magyar. Ime, nyitja annak a rejtélynek, hogy oly rajongva tiszteljük s tisztelve szeretjük.

Egy fővárosi lap azt írta, hogy Méltóságod debreczeni fogadtatása csodás volt, — pedig mi sem természetesebb ennél. Csodás nagyság, csodás magyarság előtt lehet-e eléggé ünnepelni a fővárosnak, Debreczennek? Lehet-e Blahánét, ki szellemileg Debreczen szülötte, e városnak eléggé ünnepelni?

Csalóány, pacsirta, búbajos tündér — Méltóságod mind e neveket, melyeket a lelkesedés oly méltán halmozott reá, jól ismeri.

En nem nevezem másnak, mint a legmagyarabb művésznőnek!

Ő előtte teszem le hódolatom adóját a debreczeni írók, hírlapírók és művészek körének, sőt hi-zem, egész Debreczen közönségének nevében is. Méltóságodért üritem e pohárt s azért, hogy ha önként, akaratunk ellenére visszavonul, a soha el nem hamvadó főnix támadjon fel nekünk abban, ki oly drága szívűnek. Eljen! Eljen! Eljen!

A remek pohár köszöntőt zajos tetszéssel fogadta a közönség. Utána dr. Nagy Zsigmond, a kör alelnöke tartotta meg a következő pohár köszöntőjét:

Mélyentisztelt Hölgyeim és Uraim!

Előttém szóló tisztelt barátom és elnöktársam poharát mai ünneplésünk legelső és legméltóbb tárgyaért, Baró Splényiné Blaha Lujza ő méltóságáért, a magyar népszínmű és

ember lenni, közönséges, mindennapi ember, olyan, mint más.

Hogy jutottam eddig, leírom egy néhány sorban. Jót nevelhetek még egyszer rajta, mint potrohos haló sapkás boldog családapa.

Kis gyerek koromban én voltam testvéreim között a kedvencz, a dédelgetett. Miért, miért nem, ha egyet visitottam, ha megagya bugyáltam valamelyik gyengébb kortársamat vagy a—b—cvel firkáltam tele a falakat, — mindjárt azt beszélte mindenki, hogy ebből még nagy ember lesz.

De én ezt akkor még nem értettem, Nagy ember leszek!? Persze hogy az leszek, ha megnövök.

De csakhamar rájöttem, hogy mit is értettek apüm, anyám, Pista bácsi, Máli néni, meg a többi bácsi meg néni ez alatt.

Kezdtém gondolkozni. Vajon csakugyan nagy ember leszek e hát vagy sem. Első vagyok az iskolában, — gondoltam magamban — ha a tanár valamit kérd, mindig én találok ki, én tanulom meg leghamarabb a leckét s még bátyámnak is, ki két osztályal feljebb járt nálam, én fordítottam le, a mit Cornelius Nepos-ból kiütni nem tudott.

Világos, hogy nagy ember leszek. Meggyökerezett bennem a gondolat, hogy lángész, zseni vagyok s hogy belőlem nagy, rendkívüli ember válik.

Kezdtém olvasni. Mohón szedtem össze kutattam fel s olvastam el meglevő és letűnt nagyságok élet-történetét. S minél jobban magamra erőszakoltam, hogy én is olyan leszek, annál ellenállhatatlanabban szállott meg egy-

kinos kétséges gondolat: vajon csakugyan olyan leszek-e? Hittem, reményltem, de hol a biztosíték?! Tudni akartam, tudni.

Elkezdtem magam összehasonlítani Caesarral, Mátyással, Lutherrel, Rousseau-val, Washingtonnal, Deák Ferenczcel. Meggyeltem minden gondolatom, minden lépésem, minden szavam és tettemet. S kicsinynek, törpének, nyomorultnak éreztem magam. Bánatom, szenvedésem kimondhatatlan volt. Néha közel voltam a kétségbeeséshez. Majd ismét fellázdadt bennem az önértzet s daczosan, követelve, erőszakosan tagoltam magamban: az leszek; csak azért is az leszek! — De újra agyamra nehezedett valami iszonyatos teher s ugy éreztem, mintha lenyomna, összetörne.

Sok keserű érzést okozott az is, mit nem egy nagy emberről olvastam, hogy gyermek, vagy fiatal korukban rosszak, rakoncátlanok, könnyelműek és féktelenek voltak. Vadakat, bolondokat csináltak. Az öserő kiűrt belőlük, a mint tudott. Engem pedig mindenki jónak deréknek, szorgalmasnak, okosnak nevezett, mindenki dicsért, magasztalt, mintha mindenki csak gunyolni akart volna.

Elhatároztam magamban, hogy ez nem mehet így tovább. Ugy éreztem, mintha kezem lábam meg volna kötözve, mintha oda volnék láncozva a gyávaság sziklájához s a vágyak hollói lépdesnék, szagatnák lelkemet.

Gonosz, türehtetlen, vad és bolond szerettem volna lenni. Nem tudtam. — Nem volt hozzá erőm.

(Folyt. köv.)

a magyar dal saját külön Muzsájának becézett kedvenczért üritette. Igazán mindnyájunknak legőszintébb érzelmét, legmélyebb tisztelét és legigazabb szeretét juttatta kifejezésre s én a magam részéről büszke örömmel vallo solidarisnak magamat az én igen tisztelt barátommal és elnöktársammal mind abban, a mit oly kiváló ekes szólással tolmácsolott mindnyájunk nevében.

Azonban, engedjek meg mélyen tisztelt hölgyeim és uraim, hogy szeretett és ünnepeztetett művésznők után az önök figyelmét azokra tereljem, a kiknek legelső sorban köszönhető, hogy az a néhány édes nap, mely a magyar nemzeti művészet legfényesebb csillaga a mi szerény városunkban tölt, a bucsuvétel szomorú alkalmá helyett a diadal dicsőséges ünnepevé vált.

Az ünnepeztetett művésznő szeretetre méltó Istentől nyert kiváltságain kívül ennek a diadalnak a létrehozásában a legnagyobb része a debreczeni nőknek van.

Poharamat üritem ennél fogva Debreczen sz. k. városi lelkeshölgyközöntségéért, a mely mindig és minden alkalommal fennen lobogtatja a tettekben megnyilatkozó lelkesedés lobogóját, valahányszor igazi, egyetemes nemzeti érzelmenek kifejezéséről van szó.

A debreczeni nőket bámulta szerető esodalattal az egész ország ama mondhatom nemzeti fájdalom idején, a melynek pár nap múlva második évfordulója virrad reánk.

A debreczeni nők járnak most is legelő, ők adják a világító példát egész hazánk művelt lelkű hölgyeinek, midőn egy elős reményünk szerint még sokáig a dicsőség virágos mezején szereplendő jelesünk, legnagyobb nemzeti művésznők megbecsüléséről, ünnepléséről, iránta való szeretetünk, tiszteletünk, hódolatunk kifejezéséről van szó.

Mi hírlapírók, a kik a közvélemény szolgálatában éjjel-nappal lázas munkát végzünk s mint a közbajok orvosai, ezerszer le-sük aggodó figyelemmel társadalmunk szívének kóros lüktetését s nem egyszer jutunk a kishitőség, a kétségbeesés örvényének szélére: mindannyiszor új erőt, új hitet, új bizodalmat, új reményt merítünk önzetlen küzdelmeinkhez, valahányszor ilyen ragyogó példák szelid pástörtüze gyul ki előttünk, mint a minőt most is szolgáltatnak a debreczeni nők.

A magyar nemzet jövőjé nagyságába, boldogságába vetett erős hittel üritem azért poharamat a magyar honleányi erények legkiválóbb képviselőiért, a debreczeni nőkért s azoknak itt körülökben megjelent díszes koszorujáért. Az Isten éltesse és áldja meg őket.

Gily Ede, a kör főjegyzője Blaháné kedves leányára, Sárkára emelte poharát; majd Benedek János, lapunk belső munkatársa olvasta fel alábbi hangulatos költeményt:

Tél borong még a nagyerdő vadonán;
És minkünk mégis szól a csalóány.
Tél borong a hortobágyi sík felett;
S szíveinkben mégis itt a kikelet.

Nemzetünknek csalóánya: te vagy az,
Kinek ajkán örökös a szép tavasz.
Ha esendülnek bűvös nótád hangjai:
Minden szívnek rózsákat kell hajtani.

Honnan vetted ezeket a hangokat?
Ilyet Isten, a kit szeret, annak ad.
Szeretni kell Istennek e nemzetet,
Hogy léged a mi számunkra teremtet.

Lángelmével fennen ragyog annyira nagy,
De te, kincsünk, a magyar nép szíve vagy;
Ez a nép szól nótáiban, ha dalra kelsz;
Nem is száddal: a szíveddel énekelsz.

S annyira nekünk a mi tenger bánatunk,
Könnýé válik, mikor téged hallgatunk;
Felszakadoz szívünk nehéz felhője
S mintha látnánk napsugaras jövőbe.

Bizakodunk: lesz még egyszer diadal;
Győzni fog még és szabad lesz a magyar.
Eloszlik még felőlünk ez éjszaka...
Ezt ragyogja szép szemednek csillaga.

Te szíveink felragyogó derűje,
Áldjon meg a magyaroknak Istene!
A ki győztél nem harezon, de szíveken
S magyarrá lett nótáidtól az idegen.

Művész hona — mondják — széles e világ,
De te soha nem kerestél más hazát;
S honnan első, fényes utad meglevő:
Im itthon vagy, hol minden szív a tiéd.

Nem, ne mond, hogy bucsuszó zeng ajkadon,
Mikor szíved-lelked úgy is ide von,
S minden nótád, mely szívedben lelkized,
Szíveinkben mindörökké itt rezeg.

Tiszay Deszö a sajtóra, dr. Kerész Zoltán a jelenlevő színésznőkre, Than Gyula Blahánéra, dr. Nagy Zsigmond Vértessy Arnoldra, ki viszont Debreczenre üritette poharát.

Ezu'an Dr. Nagy Zsigmond a kör alelnöke Blaháné kedves leányával megkezdte a tánczot és viharos orkászserű tapsvihar és éljenzés tört ki, mikor Blaháné Tiszayval, majd a kör első tisztviselőivel a csárdást tánczolta. A kedélyes táncz, mely befejezője volt a bankettnek, a legjobb hangulatban, a késő éjjeli óráig tartott.

Hajduvármegye a mult hóban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márczius 10.

Hajduvármegye közigazgatási bizottsága tegnap d. e. 9 órákor tartotta rendes havi ülést a vármegyeház nagy termében fog Degeföld József főispán elnöklété alatt.

Az ülésen olvastattak először az

alispáni jelentés,

Hajduvármegye területén a közbiztonsági viszonyok a mult hó folyamán teljesen kedvező voltak. Az állategészségügy állapotáról jelent: Sertésveszes esetek a regebben zár alatt lévő H. Nanás és H.-Szoboszló városokban, valamint H.-Sámson községben még mindig fordultak elő, ujabban pedig Nádudvaron Forray Henrik tanyáján, H.-Böszörményben pedig egy udvaron jelentkezett. — Hadházon február 7-én megszűntnek nyilvánított. A fertőzött városok és községek zár alatt vannak. A száj- és körömfájás Balmaz-Ujváros község határában Andrásháza pusztán járványosan lépett fel, ellenben e járvány február 13-án Nádudvaron megszűntnek nyilvánított. Rühkór P.-Ladányba, H.-Hadházon fordult elő. Szükséges óvintézkedések minden irányban megtétek.

M. kir. pénzügyigazgatóság jelentése.

Egyenes állami adóban a megye területe a mult hóban befizettetett 107389 frt 00 $\frac{1}{2}$ kr, hadimentességi díjban 470 frt, bélyegjövédékben befolyt a város által eszközölt fogyasztást is beleértve 18311 frt 52 kr, jogilletékben 11698 frt 35 $\frac{1}{2}$ kr, díjjövédékben 69 frt 61 kr, dohány jövédékben, városi fogyasztást is beleértve 41701 frt 96 kr, határvám jövédékben 4053 frt 12 kr, fogyasztási italdobban 21302 frt 78 kr.

Tanfelügyelői jelentés

beszámol a mult hó folyamán teljesített hivatalos teendőikkel. Jelenti tovább a tanfelügyelő, hogy a h.-szoboszlói községi iskolaszék nem tett lépéseket nyári menedékházi tanfolyam szervezésére. Ha az iskolaszék tovább is késedelmezik, felterjesztést fog tenni az engedélyezett államsegélynek másuttal való felhasználása iránt. A közoktatásügyi miniszter elrendelte a h.-böszörményi óvoda építését és az országos kisdédóvó egylet a földesi kisdédóvodát ellátta teljes berendezéssel.

A főorvos jelentése.

Dr. Losonczy Álmos megyei tisztifőorvos jelenti, hogy a köze egészségügyi állapot a mult hónapoz viszonyítva kedvező volt.

Elhalálozás mérsékelt számú volt, szaporulat elégséges, heveny fertőző kórok pedig tetemes csökkenést mutattak. A uralkodó körjelleg lobos, a legzöszervekre vonatkozó. A tüdőlob, gümőkór, bélhurut és öregségi kimerülés voltak a leggyakoribb halálokok.

Koncsolótöröklob 7 községben 29 esetben 8 elhalálozással fordult elő. Legjobbán dühöngött B.-Ujvárosban.

Vörheny H.-Vámos Percsen járványosan és 8 más községben szörványosan 129 esetben eszletetett. Ebből 67 gyógyult, 21 meghalt, 41 kezelés alatt áll.

Hasi hagymáz és kanyaró betegüések számai apadtak.

Népesedés, születet a mult hóban a vármegye területén 504 egyén, halva-születet 17, elhalt 364, szaporulat tehát 123.

Táviratok.

Országgyűlés.

(Távirati tudósításunk)

Budapest, márcz. 10.

Ülés kezdete d. e. 10 órákor.

Elnök: Teleszky István.

Jegyzők: Hévizy János, Perczel Béni, Schöber Ernő.

Kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső báró, Erdélyi Sándor.

A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után folytatta a képviselőház az igazságügyi tárca általános költségvetését.

Visontai Soma az igazságügyi miniszterrel polemizált. Javaslattal nyújtott be a bírzejbiróság reformjára vonatkozólag.

Mandel Pál a bíróságokat vette védelmébe.

Olay Lajos a birói kinevezési rendszert kifogásolta.

Erdélyi Sándor igazságügyminiszter közbeszól: Nem igaz!

Olay Lajos: A mit a miniszter mond, az nem igaz. Én mindig igazat beszélek.

Az igazságügyminiszter tehetség nélküli. Nem tud megfelelni állásának.

Erdély Sándor igazságügyminiszter a közbekialtásokat nem oly tényre fekteti, hogy állását nem hagyja el, míg a többség bizalmát bírja.

Olay Lajos viszont válaszol a miniszternek.

Erdély Sándor igazságügyminiszter szavai megmagyarázása után Polonyi G. a miniszter beszédét gyászbeszédnek mondja. A valópöök sokaságára rámutatva, mondja, hogy azok közül mennyi elintézetlen. Javaslattal nyújt be, hogy a házassági eljárást szabályozzák.

Szilágyi Dezső beteg.

Budapest, márcz. 10. (A "Debr. ered. táv.") Szilágyi Dezső, a képviselőház elnöke tegnap reggel egy verzió szerint evés közben, mai verzió szerint reggelizés után elájult, s összeesett. Felőráig eszméletlen kívül volt. Személyesen írta meg azután a levelet a képviselőház-alelnökeihez, hogy két napig nem foglalhatja el az elnöki széket. Most veszélyesen kívül van, holnap elnököl.

Bánffy örökösei.

Budapest, márczius 10. A Debr. táv. A P. E. szerint Bánffy Dezső báró miniszterelnök a mult héten erdélyrészi birtokait megosztotta Kemény Mária bárónővel kötött házasságából származott fiai között és pedig a következőképpen: Ferencz huszárőhadnagy fia kapta Medgyesen az apai nagy falui és oroszfalui jószágokat, Kázmér fia pedig, a ki megyei hivatalnok, nős és két gyermek atyja, kapta a többi erdélyrészi birtokokat. A miniszter elnök csak a szilágyisomlyói birtokát tartotta meg magának.

Ujdonságok.

Dr. Basso Debreczenben. Dr. Basso Arnoux József Kossuth Lajos volt háziorvosa ma délután a 3 óra 39 perczkor érkező vonattal városunkba érkezett. Dr. Basso most hosszabb ideig marad Debreczenben.

* Böjti istentisztelet. Az ágost. hitv. ev. templomban d. u. 3 órakor böjti prédikáció tartatik. A prédikációt Materny Lajos lelkész tartja.

* Az anyakönyvi hivatal személyzete. Perczel Dezső belügyminiszter leiratilag válaszolt a választott város közigazgatási bizottságának azon felterjesztésére, melylyel az önállósított állami anyakönyvi hivatalnál szükséges segédszemélyzetnek az állami költségére való alkalmazását kéri. A miniszter leiratában azt ajánlja a városnak, hogy alkalmazza a segédszemélyzetet mint eddig, ezután is a saját pénztára, mert a belügyi budgetben erre a czálra nincs fedezet. Ezzel szemben felajánlja a hivatalban szedhető visszabocsátását. — Ugyanezen leiratában felmenti a miniszter Vecsey Imre volt anyakönyvvezetőt, Roncsik Lajos és Varga Károly volt anyakönyvvezető helyetteseket hivataluktól. A miniszteri leirat legközelebb a közigazgatási bizottság elé kerül, a midőn végre talán el fog dűlni ez a kérdés, hogy ki fizeti az anyakönyvi hivatal segédszemélyzetét.

* Harcászati lóter Debreczenben. A Debreczenben letesítendő harcászati lóter helyének megállapítása felett a budapesti I-ső kerületi honvéd-parancsnokság és Debreczen sz. kir. város nem tudtak megegyezésre jutni. Ennélfogva a harcászati lóter helyének megállapítására egy vegyes bizottság ül e hó 16-án délelőtt Debreczenben a városháza nagytermében össze, melyen részt vesznek Pókay János altábornagy, I-ső honvéd kerületi parancsnok, az itteni honvéd állomás parancsnoka, a 3-ik honvéd gy. ezred egy tisztje és Bernolák János alhadbizos. A m. kir. honvédelmi miniszterium részéről pedig Tamasovits János százados. A bpesti m. kir. honvédparancsnokság felhívta Debreczen sz. kir. várost is, hogy e vegyes bizottságba tagokat küldjön. A katonai mellóságok e hó 15-én érkeznek városunkba.

* Tartalékosok figyelmébe. Boldog emberek, a kik tullestek már a katonaságon, vagyis a nagyján, a három esztendei szolgálaton Ezeknek szól a város katonai ügyosztályának eme figyelmeztető felhívása. Ugyanis adatik tudni mindazoknak, kiket az 1885. esztendőben soroztak a közös hadseregbe, hogy katonai könyvecskéiket honvéd könyvecskékkel cserélik ki a városi katonai ügyosztályban. A tizenkét esztendei védkötelezettség szerinti ugyanis a két utolsó esztendőt a magyar királyi honvédség kötelekezésben tartoznak eltölteni azok is, kiket a közös hadseregbe soroztak annak idején. A tavaszi fegyver gyakorlaton már a most kiadott könyvecskét kell használniok.

* A hajdumegyeyi nők lobogójára a mai napon küldte be Cseh Beláné urnó H.-Bószörmenyből 200 korona gyűjtését. A gyűjtések az egész megyében erősen folynak, úgy hogy a szükséges összeg mihamar együtt lesz. A gyűjtőivek Rásó Gyula kir. tan. alispánhoz küldendőek.

* Átvonuló huszárok. A katonai ügyosztálynak megint egy kis dolga esett az átvonuló katonasággal, ugyanis ma délelőtt tíz órakor érkezett a 12 huszárezredtől 38 ember 48 lóval. Itt vonultak át városunkon a daliás huszárok, kik hosszú faradságos ut után városunkban két nap rászálnak, a hogyan besfelkippen vagyion kiadva. Holnapután kora hajnalban megint lóra kell ülni a legényeknek, s nehony napig csak éjszakai pihenőt tartanak, ha ugyan ezt pihenőnek lehet nevezni, hogy néhány óráig egy köteg szalma kerül a fejük alá. No de ilyen a katonai élete még a bekében is. Az átvonuló huszárok ma délután körülnéztek városunkban, s beszerezték a huszárnak, meg a lovaknak valót.

* Jóváhagyott közgyűlési határozat. A belügyminiszter ma érkezett leiratával jóváhagyta a városi közgyűlés azon határozatát, melylyel az Kovács Sándor volt t. főügyész özvegyének végkielégítésül 5000 ezer frtot szavazott meg.

* Idézesek a fősorozásra. Debreczen szab. kir. város katonai ügy osztálya ma kezdte meg az április 20-án tartandó fősorozásra szóló meghívókat szétküldözni. A kézbesítési iver aláírásakor megmozdult majd a pitykés mellény alatt az a bolondos husdarab, s bizony-bizony sokaké el fog facsarodni, de lesznek akik örülni is fognak, ha a regimenczárúr kimondja, hogy „auglich”. Eddig a hivatalban vehettek át az ivüköt, a legénykéket, de hát bizony az idén nagyon kevesen vették maguknak azt a faradságot, mert nem tartottak olyan nagyon sietőnek, hiszen ugyis utánuk hozzák az czédulát, meiyen megvagyon írva, hogy az uraságnak szüksége van nagyon a katonai materiára, mert sok az üres munderja, s inkább az ő fiait hordják el, mint hogy az egerek rájnak össze a magazinban.

* Kereskedő ifjak ünnepéye. A debreczeni kereskedő ifjak is megünnepik márczius 15-ét. Az ünnepély programja nagyon érdekesnek ígérkezik, a mennyiben azon színtársulatunk bajos primadonnája B R u z s i n s z k y Ilona, továbbá Békessy Balog Róza urnó, Kócz Ákos és még sokan szerepelnek. Az ünnepély márczius 15-ének délutánján, a kereskedő ifjak önképző együletének dísztermében fog megtartatni.

* Rendőri hírek. Süvöltős József az »Arany Bikae« szállodában volt alkalmazva mint evőszékőzt sztoató. Tegnap is rendes munkáját végezte, midőn a személyzet rémulétele hirtelen összeroskadott. A tizenháteves fiút eszméletlen állapotban szállították be a közkórházba. A debreczeni indóház pályá udvarán tegnap délután kisebb fajta pinczetűz ütött ki, melyet mire a tűzoltóság a helyszínére kivonult, maga a személyzet oltott el. Az államva-utak kára jelentéktelen. Bíró Józsa ismert alakja már a rendőri börtönök. Tegnap is é felkor az utcákon esatangelva fogták el, s bekisérték. Lezarták.

* Kérelem a közönséghez. A nagyérdemű és hazafias debreczeni közönség áldozatkésztségének tulajdonítható, hogy a debreczeni 48/49 es honvédeylet a 13 egyenruhás honvédek a kellő egyenruházattal elláthatta, minél fogva ez evben is, szives adakozásra, a nagyérdemű közönséget felhívja, és e célból az aláírási iverket azon kérelemmel bocsátja ki, hogy ezen hazafias czelhoz bármilyen csékely összeggel hozzájárlni sziveskedjék.

* Mezőőrök alkalmazása. A debreczeni mező rendőr kapitány a következő köriratot bocsátotta ki: Ertesitem ezimet, hogy az 1894-ik évi XII. t. cz. szerint a határőrzésre mezőőrök alkalmazandók, azok pedig kiknek egy tagban, vagy összefüggésben legalább 100 cat. hold birtokuk van, külön mezőőr tartására vannak jogosítva és a közös mezőőr költségeinek viseléséhez hozzájárulni nem kötelesek — de kötelesek ebbeli szándékukat év év áprl havának végéig a külön mezőőrt bejelenteni és tényleg föltartani. A köselyszeg, macsi pusztai birtokosság azonban a közös mezőőr felállításáról mind mai napig nem gondoskodott, mihez kepest értesitem, ha és a mennyiben a macsi köselyszegi birtokosság a közös mezőőr felállításáról ápril hó végéig ez evben is elmulasztaná gondoskodni s ide jelentést tenni kölsegűkre és terhűkre a közös mezőőr megfelelő mennyiségben hivatalból fogna föltartatni.

* A jog- és pénzügyi bizottság ülése. Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután Vértessy István főjegyző elnökelete alatt a városháza nagy tanácsstermében ülést tartott. Az első tárgy volt a városi árvaszék megkeresése, hogy az új örökösödési eljárás életbeléptével felhalmozódott haláleset felvételi és hagyatékok leltározási ügyeknek nyolcz nap alatti elintézése óriási munkahalmazt idézett elő. Ennek keresztülvitele két alternatíva szerint lehetséges, vagy úgy, hogy maga a tanács veszi ezeket elinté-

zés alá, vagy pedig a szükséges munkaerőt ehhez az árvaszéknek rendelkezésére bocsátja. Beható eszmecsere után, melyben a bizottságnak minden tagjai részt vett, ez utóbbi módozatot javasolja a bizottság küiönösen kiemelve azt; hogy a városi szervezés életbeléptetését is, ez további halasztást nem tűr, legalább két egyennek e munkálattai felelőség terhe alatt és az árvaszék elnökének vezetése mellett két egyennek sürgős beállítását tartja szükségesnek. Másik tárgy a Fröbel gyermekkertegylet kérelme volt a melyben 95, és 96, évekre 200 — 200 frt segélynek megadását kérte. A bizottság egyhangulag abban állapodott meg, hogy az 1896. évre 200 frt póthitel gyanant megadassék az 1895. évre pedig azért nem véleményezheti, mert annak zárszámadása is elkészült. Kiváló-n fontos tárgy volt Győr vármegyének azon indítványa, melyet felirat alakjában az országgyűléshez felterjesztett és pártolás végett hozzánk is megküldött és amely a kereskedelmi és vámszerződés felmondását czelozza azon esetre, ha a közzgazdasági érdekeinek, a folyamatban levő kiegyezési tárgyalásoknál kellő méltánylást nem találnak. A bizottság hasonló szellemben tartandó felirást javasol. A rom. kath. iskolaszék kérelmét 16-an külön ülésben tárgyalja a bizottság, a mikorra már a főszámvevői jelentést is bekéri.

* Az ügyvédi kamara köréből. A debreczeni ügyvédi kamara választmányja közhírré teszi, hogy Fekete Sándort, Hajdúvármegye volt főjegyzőjét, az ügyvédek nevjegyzékébe Hajdu-Szoboszló székhellyel folytatólagosan felvette.

* Vasárnapi részegek. A rendőrségnek ugyancsak meggyűlik a baja vasárnap, lévén az munkaszünetes nap az alsóbb néposztály mulatni megy, s ilyenkor egész sereg ember isza le magát. Tegnap is több ily berugott atyafit kellett a rendőrségnek nagybecsű pártfogása alá venni. Medgyaszay Gábor térszeg főel vaskapcsokat emelt el egy a Kossuth-utczán épülő félben levő házról. Letartóztattak. Mike József általános elismert korhely pedig a Széchenyi utczán csinált nagyobb kalamitást. Bekisérték. Valcsy György és Tóth Imre a Trocsányi féle korcsmában boros üvegekkel közlekedtek az asztalok felett, s egymás fején produkáltak a jongleur muatványokat. Alig bírták őket lecsilapítani a rendőrök, s csak hosszas rébeszélés (oldalbaütés) után sikerült őket lefűlelni és bekisérni.

* Tudomásul az iparosoknak. Debreczen város tek. tanácsa, mint a kolafentartó hatóság az iparos tanoncziskolai bizottság javaslata következtében 2203/1896 szám alatt kibocsátott nyomtatványokon az összes helybeli iparosokkal, ipartársulásokkal tudatja, hogy a kömives és acs tanonczok téli tanfolyamát befejező nyilvános vizsgálatok f. évi márczius hó 27-én és 29-én tartatnak az iparos tanoncziskoláya atalakitott Baresay-féle házban, és pedig a közhasznu ismeretekből márczius hó 27-én délután 6—8 óráig, a rajzról 29-én délelőtt 9—11 és délután 3—5 óráig. Ezyszer-mind felkéri a helybeli iparosokat általában, különösbbeben pedig az építő iparral foglalkozókat, hogy az iparos tanoncziskolai ösztöndíj gyarapításához kegyes adományokkal járuljanak, s adományukat márcz. 15-ig Dóczy Gedeon iparos tanoncziskolai igazgatóhoz küldjék be.

* A tartalékos tiszthelyettesek fegyvergyakorlata. A hadügyminiszter elrendelte, hogy a fegyvergyakorlatra behívott tartalékos hadapródtiszthelyettesek ezután anélkül, hogy a hadkiegészítő parancsnokságnál jelentkeznének, egyenesen ama csapathoz vagy osztályhoz vonuljanak be, ahová őket behívták. Illetékeiket a fegyvergyakorlatra behívott tartalékos tiszthelyettesek ama naptól kapják, melyen utazásukat megkezdtek. — A bevonuló tiszthelyettesek előleget az állomásparancsnokságnál és ha az nemléteznék abban a városban, hol a jelelengi tartózkodási helyük van, úgy a legközelebb városban elhelyezett csapattestől kérhetnek.

* **Dankó Pista legújabb nótája.** Kiszáradt már a rózsafa, ez a bekezdése ennek a szép nótának, amelyet Dankó Pista, a zseniális népdal szerző legújában megírt. Tizenhárom év óta éneklik gyönyörű nótáit szerette az országban, ki is száradt már azóta sok rózsafa, de az ő őseredeti táleutuma nem hogy veszendőnek menne, de még izmosabb, gazdagabb lezz. Remek hamisítatlan magyar nótáit nagyrészen oly szövegre írta, a mely szinté az ő tolla alól került ki. Utolsó nótájának a szövegét is ő írta, Ime közé adjuk tanúságtételül annak, hogy Dankó Pista nemcsak a nóták misztikus jegyeinek lerakásához ért, de a verseléshez is.

Kiszáradt már a rózsafa.

Kiszáradt már a rózsafa,
Rózsát többé nem terem...
Rózsámnak a szívében is
Kiszárad a szerelem.
Fecske madár, vándor madár
Hogy ha elszállsz keletre,
Panaszold el, hogy a rózsám
Nem borul a keblemre.

Tel az idő: a háztető
Éreszti a jegesapót.
Egész világ tudja már, hogy
Rózsám szíve megfagyott,
Fecske madár, siess vissza
Siess, hagy ott keletet,
Galambomnak a szívére
Hozzál egy kis meleget.

Dankó Pista.

* **Vizsgálat a b-ujvárosi járás főszolgabiroiságánál.** Gróf Dégenfeld József főispán, dr. Medve Zoltán főispáni titkár kíséretében holnap délelőtt 9 órakor vizsgálatot tart a balmazújvárosi járás főszolgabiroi hivatalánál.

x **A főposta tőszomszédságában levő** (most Steiner Gyula által elfoglalt) üzlethelyiség és tartozékai 1896 augusztus 1-től berben adó. Értekezhetni Lőkövits Arthur ékszerész urnál.

Színház és zene

Mongodin ur felesége.

Bezzeg nem törtéte magát tegnap a közönség a színházba, pedig lett volna jegy bővíben. A Blaha Lujza ünnepi előadásainak sorában a tegnapi nap pihenőül volt bekelve a nagy művész számára.

Bezzeg nem törtéte most magát a közönség úgy a jegyekért, mint az előző napok alatt — pedig most nagyobb sikere lett volna faradozásuknak.

A földszinti sorokban bizony meglehetősen ritkás volt a közönség, csak a páholyok voltak mind elfoglalva.

Megjelent az előadás a színügyi bizottság páholyában Blaha Lujza asszony is bájos leányával, Sárkával együtt. No hiszen volt is dolga a messzelátóknak, a melyek egytől-egyig arra az egy páholyra irányultak s a csodálat lángoló sugarait lövelték az előkelő vendégekre.

Maga az előadás — a darabról, a mely hitvány francia frivolságok tálakolmánya, nem akarunk szólni — az előadás, ismételtjük, igen jó volt.

Krémer Jenő (Mongodin ur) a ki a főszerepet játszotta bolondos jól kedvében volt s ügyes játékaival s veszedelmesen grotesk mimikájával többször falrengető kacajra kényszeríté a láthatólag jót mulató közönséget.

Vele siker dolgában egy szinten, művészi érték szempontjából meg még magasabb niveau állott Lubrinicz Julia (Mongodin asszony) a ki tegnap este is kitűnő alakítást mutatott be előttünk.

Kiss Irén szerepének főleg első felvonásbeli részében azonban — és ezt más szempontból j a v á r a irjuk — örvendetes járatlanságot árult el az afféle dolgok ismeretében.

Rózsahegy, Szathmári jók voltak és a többi szereplők is megállták helyüket.

Blaha Lujza asszony a III-dik felvonás vége felé hagyta el a színházat, hogy résztvegyen azon a banquetten, a melyet a debreczeni írók, hírlapírók, és művészek köré rendezett a nagy művész tiszteletére.

Ezredévi kiállításunk

Néprajzi gyűjtemény az őshazából. A kiállítási falu templomában lesz kiállítva az a gazdag és nagybecsű gyűjtemény, melyet gróf Zichy Jenő hozott haza pazar bőkezűséggel és ritka buzgalommal rendezett két ázsiai expedíciójáról. A tárgyak, melyek már megérkeztek, a gróf lakásának több szobáját töltik meg és a legközelebbi napokban, részben vasuton, részben hajón, még vagy tizenhét ládában érkeznek új meg új tárgyak. De azok a tárgyak is, melyek már itt láthatók, ellegendők volna arra, hogy a magyar nemzet ezredéves kiállításán az őshaza fényesen és rendkívül érdekesen legyen képviselve. Ezek a tárgyak egyaránt nevezetesei akár a házi és műipar, akár néprajzi tudomány szempontjából, mert megkapó szingazdag képet nyújtanak a kaukázusi népfajok mai állapóról és sok becses anyagot szolgáltatnak arra nézve, hogy milyenek lehettek az ősmagyarok sátrai, ruhái, fegyverei, szerzőségei, mikor a Káspi tenger partjáról Európa felé indultak.

A gyűjtemény szemléltetőjének első sorban fel fog tűnni a Kaukázus leghíresebb hőisének, Samylnak az arcképe. És az arckép mellett ott lesz a kard, melyet Samyl, a hosszú, dicső küzdelem befejeztekor átadott Bajatinsky hercegnek. Ezt a kardot Samyl legyőzője maga adta ajándékba néhai gróf Zichy Ödönnek, mert méltóbb tárggyal nem vélte meghálálhatni a magyar műipari remeket, a herendi asztalkészletet, melyet a magyar főúrtól kapott.

A tárgyak közül, melyeket gróf Zichy Jenő hozott magával, első sorban említendők a nomád életre vonatkozók, melyek — saját ereklyéink híján — fogalmat adhatnak az ősmagyarok életmódjáról. Ott van a mongol yncht (nemes sátor), a gyönyörűen bímett sakhsi palatris Bokharából, a modellben bemutatott cserkesz és karacsai ház, a karacsai temetkezési hely, belkári torony, georgiai és gruz lakások, avar és hun kunyhók.

A régiségek gyűjteménye közel három ezer tárgyat foglal magában és sok érdekes vitára fog alkalmat szolgáltatni, mert a tárgyak sok tekintetben hasonlítanak részben a hunhalmokból kiásott tárgyakhoz, részben pedig a mai nap is divó magyar viseletek és ékszerek egyes részleteihez. Vannak itt avar leletek, amulették, esattok, függők, turulmardat feltűntető ékszerek, chalcedon tárgyak, primitív kő és bronzedények, mázas scythiai téglák, buzogányok, hun balták, görbe kardok, sajtászerű alaku kezdetleges hangszerek stb., melyek sok vonást mutatnak a nemzeti műzeumban őrzött analve praehistorikus és ókori leletekkel. A gyűjtemény 24 teljes hadi fegyverzetet (pánczéling, nyeregszerszám stb.) foglal magában.

Nem kevésbé érdekesek a szőnyegek és himzések, melyeknek formái, rajzai és színei sok tekintetben emlékeztetnek a magyar háziipar textil készítményeire, a mi annál is könnyebben fel fog tűnni, mivel éppen a templom körül felállított bódékban lesznek láthatók a magyar háziipar himzése, szőnyegei, szőttese és varrottasai. Nevezetes dolog lesz ezeket összehasonlítani azokkal a szőnyegekkel, melyeket gróf Zichy Jenő hozott magával és a melyek közt van egy nyolczszázéves darab is. A kaukázusi kész szőnyegek mellett láthatók lesznek a szövészek is, a szövésre kifejlesztett teveszörrel és a félgymármánnyal együtt.

A felette gazdag gyűjteményt illusztrálni fogja 60 vázlat, 5 nagy olajfestmény (Zankovskyy ottani festőtől) és vagy 300 fénykép, melyek feltűntetik az Odesszától Samarkandig

terjedő utvonallal legszebb tájait, a száz meg száz középzásai néptörzs tipikus alakjait és részleteit, a városok kiváló építményeit, unikum-emléktárgyait, népcsoportjait stb.

A vezérkari térképek hosszú sorozata is lesz kifüggesztve, a melyeken be van rajzolva az expedíció egész útja.

A kiállítás díszítésére a kaukázusi vadak mezeit használja fel a gróf és e czélra gyönyörű párducz, sakál, róka, hiuz stb. mezeket hozott magával.

A gyűjtemény, melyről a gróf tüzetes magyarító katalógust szerkeszt magyar és francia nyelven, az ezredéves kiállítás berekesztése után a Nemzeti Muzeumban lesz elhelyezve, melyet a lelkes és áldozatkész Zichyek már eddig is annyi értékes adománnyal gyarapítottak.

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

márczius 10.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként 300—400 klgron felüli sulyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klgron sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 300 klgron felüli sulyban) — krig. 4. Fialat közép (páronként 251—320 klgr. sulyban) 46—47 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) — 45—47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 45 krtól — 46 krig. Közép (páronként 220—280 klgrig terjedő sulyban) 43—45 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 45—46 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgron felüli sulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 44—45 krig. Sertés létszám 1896. évi márc. hó 3-ik napján volt készletben 21451 drb. 1896. márc. hó 4-ik napján felhajtott — drb. 1896. márc. 4-ik napján elszállított 112 drb. 1896. évi márc. hó 5-ik napjára maradt készletben 21339 drb. hozott-sertés forgalom változatlan.

CSARNOK.

Hullámok közt.

Regény két kötetben.
Irtá: CSENGEY GUSZTÁV.
Első kötet. 19.
Néhány lap a multból.

(Folytatás.)

— Köszönöm, Farkas! — szólt mély érzéssel Ida, kezét nyújtva neki. A felolvasott költeményi előre is oda igérem Váry bácsinak. — Bravó! — kiáltott ez, no ezt hát elintéztük.

És most megisszuk az áldomást, Farkas öcsémet fölszenteljük poctának!

Volt is aztán nagy mulatság kivilágoskivirradtig, nem Farkasért, a ki mint diák, csak a vacsorában vehetett részt, hanem Váry bácsi kedvéért, a ki mielőtt a fővárosba visszatér, ki akarta mulatni magát és ezt a czélját el is érte.

A mulatságba azonban nem kísérjük el a férfiakat.

Mikor a nők úgy ójfel felé a férfiakat magukra hagyták, Ida is szobájába vonult. Alig várta már ezt a pillanatot. Bezárta ajtaját s elővette a rábizott verscsomagot.

Sokkal elfogulatlanabban ült le most olvasni, mint néhány óra előtt a felolvasást hallgatni. Farkas nyilatkozata oly határozott és a mi fő, oly természetes volt, hogy nem is gondolt valami érdekes fölfedezésre. Azt a kíváncsiságot azonban még sem tudta legyőzni magában, hogy arra ne gondoljon, vajjon egy-két vonatkozásban nem fedez-e fel olyan nyomokat, a melyikből valamelyik nőismerősre lehetne következtetni?

Főlnyitotta a csomagot s kezébe vette a legelső lapot, azt, melyet Váry már fölolvastott.

Olvastam s szive önkéntelenül is erősebben kezdett dobogni...

Hát az a tenger, hová a bűvár gyöngyöt halászni száll le, az a szelíd, csendes mélység, mely mit se tud arról, hogy kinései meglopják, csak pusztá ábrándkép volna? nem rejte-e az a gondolat valami különös helyzetet magában?

A tuisó lap végéhez jutott:

„Ott lenn ringatja néma titkát
A tengerkeble csendesen.”

Az utolsó sor egészen alul, a lap alsó szegélyénél volt, s a szokásos befejező vízszintes vonal hiányzott onnan, pedig azt úgy megszoktuk már, hogy szinte hihetetlennek látszik elhagyása.

Ida szeme önkéntelen a csomag következő lapjára tekintett...

Ott pedig nem kezdődött új vers, hanem az előbbinek folytatása...

A tapasztalt író megcsalták a Heineszerü hangulatos sorok, azt hitte, hogy a vers be van fejezve, pedig annak még a következő két strófája volt:

Oh ha fölzájlik a mély tenger,
Ha megtudod, hogy szerelem vonz
Lényedhez, nem a kegyelet:
Akkor elvesztem, ott lelem meg
A korallok közt siromat,
Hisz a titoknak a világba
Feljutni többé nem szabad.

Szerelmed elrejtő hulláma,
Vagy büszke tiltó haragod
Lesz a vihar, mely elborít, ha
Szívemnek búját megtudod?...
Mindegy!... az én bűm megdicsőül,
Ha titkát el kell rejtened...
Ébredjen hát lelked viharja,
Rejts el... temess el engemet!

Ah, hisz ez az igazi befejezés! így szép, így igaz a vers... de így áruló is!

Ezt nem jó lett volna felolvasni.
Ida megrázkódott a gondolatától: ha ezt is felolvassák és — minden szem ránéz...
Hisz a czézés világos:

„Ha megtudod, hogy szerelem vonz
Lényedhez, nem a kegyelet”...

De hát oly világos-e ez? Kell, hogy ebből ő reá gondoljanak? Nem lehet-e más olyan nő képzelni, a kihez a diák-költő nem mer közeledni?... Vagy egyáltalán kell-e élő személyre gondolni? Hisz Farkas határozottan kijelentette, hogy vörsei nem szólnak köztük élő földi leánynak.

Szive oly lázasan vert! Mohón fogott a többi versek olvasásához.

De hát mit keres a hét évvel idősebb Ida az ifjú költő verseiben? Mért kutatja olyan szivdobogva, hogy Farkas álmoképe hasonlít-e ő hozzá? hogy azt a sejtelmet, mit a fölolvastott költemény benne fölbresztett, a többi versek igazolni fogják-e?

Egyszerű lélektani jelenség ez.
(Folyt. köv.)

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütökön és szombaton este 6-7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

A kir törvényeséknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. n. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreceni kir. járásbíróság szóbeli kereseteket, kérelmeket /s nyilatkozatokat fölvesz **kedden** és **pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden **szerdán**.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Museum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gőzmozgató-egyesület „Otthona” a kereskedelmi akadémiá palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:
Hétfőn)
Csütörtönkö) 11-12 óráig.
Kedden)
Szerdán)
Pénteken) 9-11 óráig.
Szombaton)

Délután:
Minden hétköznap 2-5 óráig.
Vasárnap délelőtt 9-12 óráig.

Márczius 6. A Csokonai-kör felolvasó estélye to^mh^ou.
Márczius 8. Czigány-bál a „Korona” diszt^{er}m^eben.
Márczius 15. 48-49-iki honvéd-egylet tánc-estélye a „Korona” diszt^{er}m^eben.
Márczius 31. Városi-bála „Bik” diszt^{er}m^eben
Sz. Dávid Istvánnál zene-estély: Vasárnap Veres Tóni, kedden Rác Károly és pénteken Magyaritestvérek

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt-re	6.76—77.
Uj buza őszre 1896.	7.07—08
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.44—45
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.12—14
Uj tengeri május—jun.-ra	4.16—17

Bécsi gabonatőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt-re	7.39—40
Tavaszi buza márcz—ápr.-e	7.52—54
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.91—93
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.40—42
Tengeri máj-jun.-ra	4.69—70.

**Br. Splényiné Blaha Lujza urnó felléptével.
Debreczeni városi színház.**

Idénybérlet 36 sz. Páratlan bérlet 36 sz.
Szerdán, 1896. márczius hó 11-én.

Szókimondó asszonyság.

(Madame sans-gêne)

Színmű 1 előjáték 3 felvonásban. Irta: Sardou Viktor. Fordította Fay J. Béla. (Rendező: Hevessy.) Az új jelmezek id. Püspöki Imre főruhátárnok felügyelete alatt készültek.

Személyek:
Hübseher Kata, mosónő **Blaha Lujza.**
Lefebre, őrmester **Egri Kálmán**

Neiperg, gróf
Fojache
Toinon,
La Roussette, mosó leányok
Julie,
Vinaigre, dobos
Mathorin, tanonc
Vabontrain,
Rissout, nemzetőrök
Jolikeour,
Gyógyszerész
Fodrász
Sebesült
Kapus
1-ső)
2-dik) szomszédnő

Szathmári.
Sándor E.
Bogyó I.
N. Takács
Kovács F.
Némethi J.
Borcsai E.
Vaok I.
Kozma.
Nádassy.
Bakács.
Nagy Jóska.
Baksay.
Baksay.
Borcsainé.
Sándor E.

Polgárok, Nemzetőrök, Szomszédok, Mosónők.
Nép. Gyermekek Tör. Párisban, 1792. aug.
10-én. Kata mosókonyhájában.

női confectió üzlet.

Van szerencsém a n. é. hölgy közönséggel tudatni, hogy a város háza épületében, Kossuth-utczán lévő

női divat üzletemet

ugyancsak a mai naptól **női confectióval** bővítettem meg és már megérkeztek, a **legújabb divatu tavaszi**

**gallérok és jaketek
gyermek felöltöket**

ugymint a **legdivatosabb**

női és gyermek kalapok.

Alakítások és rendelmények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy áru min árak tekintetében a versenyt bárkivel kiálltom.

Tisztelettel

EMERICH ARNOLDNÉ

női divat-terme Kossuth-utca elején

Uj czipész üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy **Kossuth-utca 3. szám alatt, Boros testvérek** urak mellett

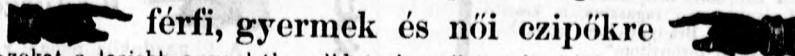
férfi, gyermek és női

CZIPÓ ÜZLETET

nyitottunk.

Tapasztalatainkat úgy a fővárosban mint utóbb helyben 18 évig **Nemes Gábor** urnál sajátítottuk el és azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legkényesebb igényeknek is minden tekintetben megfelelően elvállalunk mindenféle javításokat.

Raktári készítményeken kívül elfogadunk megrendeléseket

és azokat a legjobb anyagból szolid árak mellett teljesítjük.

Szíves pártfogást kér

tisztelettel

PUHÁK JÁNOS és TÁRSA

CZIPÉSZEK

Kossuth-utca 3.

Eddig

gyártelepünkön **1000** drb. lapos fedél-cserép **15** forintba került.

Most,

hogy a közeli vidékről beszállított rossz anyag használatának elejét vegyük és annak beszállítását meggátoljuk, elhatároztuk, hogy:

1000 drb szénnel égetett kítűnő minőségű lapos fedél-cserépünket gyártelepünkön 13 frtért, ugyanazt házhoz szállítva **14** frt **80** krajczárért árusítjuk el.

Tisztelettel

Rössler, Berger és Horváth

„Első debreczeni téglagyár társaság”
Debreczenben.

Iroda: Széchenyi-utca 1817. Fischbein-ház

Mária-czelli
Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nékülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, fellujtság, savanyú, felbőgös, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkaviválás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliztiák, májbajok és hámorhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kítűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Göllt Nándor, Tóth Béla, Mihalovits István, Dr. Rotschnek V. Emil, Tamásy és Balázs gyógyszerészeknél, Diószegen Vaday Ignác, Érmihályfalván Mátray István, Hadházon Farkas Ödön, Kabán Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Még csak rövid ideig tart a

végkiárulás,

és a még raktáron levő áruk a

gyári árnál

is **olcsóbban** adatnak el.

KISS LAJOS

női divat és vászon üzletében, Tisza-palota.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy

varrógép raktáromat

és

műszerészeti műhelyemet

a mai naptól kezdve a Dr. Tihanyi háztól

* a kereskedelmi akadémia épületébe * helyeztem át.

A midőn az eddig irántam tanúsított szives pártfogásért ez uton is köszönetet mondok, kérem továbbra is a n. é. közönség becses támogatását, én viszont pontos és jutányos kiszolgálás által mindent el fogok követni, hogy az igényeket minden tekintetben kielégíthessem.

Figyelmeztetem ezúttal t. vevőimet, hogy nálam a

varrógép javítások műszerszak sze rint eszközöltetnek.

Tisztelettel

KESZLER A.

első debreczeni varrógép műszerész, törvényes iparral egyedül. (Alapított 1886)

Kereskedelmi a kadémia épületében.

Uj gazdasági gépraktár.

Van szerencsém a t. gazdaközönségnek b. tudomására hozni, hogy itt,

Debreczenben (Főtér Szikszayház)

Weiser J. C. gépgyáros gyártmányaiából *mezőgazdasági gépraktárt*

nyitottam. — Nevezett gyár jól ismert neve és több kiállításon elsőrendű díjjakkal kitüntetett áruinak ugy kítűnő minősége mint az áruk jutányos volta teljes garantiát nyújt arra nézve, hogy a t. gazdaközönség igényei minden tekintetben kielégíttetnek.

Kedvező fizetési feltételek !!

A t. gazdaközönséget raktárom megtekintésére kérve, vagyok

tisztelettel

KLEIN JAKAB

Weiser J. C. gyár képviselője.